

Nämndens verksamhetsberättelse

(T3) 2015

Barn och utbildningsnämnd

Innehållsförteckning

1	Sammanfattning av 2015.....	3
2	Nämndens ansvarsområde.....	5
3	Uppföljning av mål, resultatmätningar och aktiviteter	6
3.1	Övrigt.....	6
3.2	Vi samarbetar med andra aktörer i samhället.....	6
3.3	Maximal utveckling och stimulerande lärande för barn/elever inom samtliga skolformer samt att alla elever uppnår minst godkända betyg.....	7
4	Uppföljning av ekonomi	11
4.1	Ekonomisk utveckling	11
4.2	Resultat per verksamhet.....	13
5	Uppföljning av intern kontrollplan.....	17
5.1	Sammanfattning av arbetet med intern kontroll.....	17
5.2	Genomförda kontroller.....	17
6	Framtida utveckling	19

1 Sammanfattning av 2015

Viktiga händelser och utveckling under året

Verksamheten för Barn och utbildningsnämnden har under året bedrivits enligt plan. Den nya organisationen, där skol- och utbildningsnämnden slagits samman, har från och med årsskiftet varit operativ. Därför har stort fokus legat på att just anpassa och forma organisationen så att den blir så bra och ändamålsenlig som möjligt. Bland annat har nivån "biträdande chef" tagits bort och från årsskiftet har därför antalet chefer på C-nivå ökat. I den nya organisationen har det också identifierats en rad skillnader vad avser exempelvis arbetskläder, friskvård, IT m.m. för vår personal. Dessa skillnader utreds och hittills har friskvårdsförmånerna likställt.

Den nya organisationen ska ha ett "0-19" perspektiv vilket i sin tur ska leda till högre måluppfyllelse. Under året har framgångsfaktorer för att nå 0-19 perspektivet identifierats samtidigt som det konstaterats att detta kommer vara ett ständigt pågående arbete. En del i 0-19 perspektivet är den nya barn- och elevhälsan som ska följa våra barn och elever under hela deras skoltid och som ska möjliggöra stöd i tidigare åldrar. Under året har det också arbetats mycket med att få våra chefer på enhetsnivå att arbeta utifrån 0-19 perspektivet och att identifiera vinsterna med detta. Detta arbete kommer fortsätta men samtidigt också implementeras bland övrig personal. Viktigt dock att vara medveten om att det sannolikt tar ett antal år innan det blir tydliga och märkbara resultat av detta.

På Skaraborgsnivån har arbetet med Utbildning Skaraborg legat i fokus. Implementeringen är genomförd och olika nätverk har skapats. Startskottet för dessa var skolledarkonferensen i Vara. Samtliga nätverk har påbörjat sitt arbete inom ramen för måldokumentet.

Samverkan skola arbetsliv har fortsatt året. Dock har arbetet med att ta fram en ny arbetsplan legat på is. Detta beroende på bl.a. personella resurser. Inom ramen för detta arbete har projektet avseende praktikansaffningsverktyget flutit på bra och nu är alla förberedelser genomförda så att den kan börja fungera skarpt enligt upprättad tidsplan.

Ung Företagsamhet på gymnasiet har utvecklats och utvidgats till att erbjudas på i princip alla program. När det gäller ung företagsamhets grundskolekoncept är ett arbete för att införa och erbjuda detta påbörjat.

Under året har antalet nyanlända ökat och därmed också antalet nyanlända barn och ungdomar i samtliga våra skolformer. Tjänsten som integrationssamordnare för sektorn tillsattes i anslutning till årsskiftet och som ett första uppdrag ingår en nulägesanalys. Den stora mängden nyanlända har gjort att det blivit ett hårt tryck på både grund- och gymnasieskolan. Främst märks detta i form av trånga lokaler samt avsaknad av behöriga lärare inom exempelvis svenska som andraspråk. Sektorn har löst uppgiften under året men om tillströmningen fortsätter i motsvarande takt kan det uppstå svårigheter att leverera i rätt takt. Under december månad gjordes en sk. "speeddating" med ett 30-tal lärarutbildade personer från Syrien. Av dessa anställdes 24 som serviceassistenter och dessa finns nu verksamma på våra skolor.

Samverkan med sektor socialtjänst har under året utvecklats positivt. Avdelningschef för barn och elevhälsan och chefen för ungdomsavdelningen har kontinuerliga möten där nuvarande och kommande samarbeten kontinuerligt lyfts upp. Även inom ramen för nyanlända har denna samverkan utvecklats positivt. Under året har också planering för att flytta Barn och elevhälsan rent fysiskt till samma lokaler som Socialtjänsten påbörjats.

En av de största utmaningarna BUN står inför är att identifiera och planera för kommande lokalbehov. Under året har ett omfattande arbete gjorts för att prognostisera elevkullar och utifrån dessa lägga en plan för både kort- och långsiktig lokalförsörjning. Ett antal inriktningsbeslut har via KSAU efterfrågats hos KF. Inriktningsbeslut som ska ligga till grund för en långsiktig planering bortom 2025. På kort sikt har arbetet handlat om att lägga en plan för lokalförsörjningen fram till 2018 då nämnden erhåller förstärkning i form av Trädgårdsstadens skola.

Under juni månad brann delar av Skogens förskola i Skultorp ner. Förskolan beräknas flytta tillbaka under februari 2016. Verksamheten bedrivs för närvarande i tillfälliga lokaler, paviljonger, i Skultorp. Nämndens arbete i samband med branden bedrevs helt enligt de planer som föreligger. Inom två dagar hade samtliga barn erbjudits en ersättningsplats.

Under året har ett nytt digitalt system för skolplacering (förskoleklass) tagits fram. Likaså har regler för detta omarbetats och bygger nu helt och hållet på skollagen och närhetsprincipen. Både systemet och reglerna kommer att gälla för valet till förskoleklass hösten 2016.

Måluppfyllelse och resultat

Målet "Vi samarbetar med andra aktörer" bedöms uppfyllas. Det finns etablerade samverkansformer både inom och utom kommunen.

För målet "Maximal utveckling och stimulerande lärande för barn/elever inom samtliga skolformer samt att alla elever uppnår minst godkända betyg" är bedömningen att målet delvis kommer att uppfyllas.

Utfallet på resultatmätningarna för grundskolan uppvisar ett mycket gott resultat både utifrån nämndens målvärde och jämfört med genomsnittet i riket.

Även resultaten för gymnasiet har utvecklats positivt och är högre än genomsnittet för riket men nämndens målvärde uppnås inte.

De utfall som är självvärderade utifrån ett antal kriterier (processmått) visar på att förskolorna har ett gott bemötande och tar hänsyn till barnens förutsättningar, att det systematiska kvalitetsarbetet inom alla skolformer behöver utvecklas ytterligare samt att rutinerna för övergångar inom 0-19-årsperspektivet i stora drag fungerar.

Nämndens ekonomi

Resultatet för barn och utbildningsnämnden 2015 är ett underskott på 5 mnkr. Underskottet avser främst bidrag till enskilda huvudmän för förskolan och grundskolan samt högre kostnader för gymnasieskolan. Under våren startade en ny fristående förskola och i augusti startade en fristående grundskola åk F-6 . Den ökade volymen av barn och elever hos enskilda huvudmän var inte budgeterad. Underskottet uppvägs till viss del av att det är något färre barn och elever på kommunens egna enheter som då får minskad tilldelning av medel. När det gäller gymnasieskolan är det främst yrkesprogrammen som visar upp ett negativt resultat men även några av de studieförberedande programmen har underskott. Underskotten beror på att det är färre elever än beräknat. Vid avstämning av folkbokförda barn och ungdomar i åldern 1-19 år visade det sig att det var fler än vad nämnden tilldelats för i demografimodellen. Totalt är det 4,8 mnkr som nämnden blir kompenserade för 2015 utifrån demografi.

2 Nämndens ansvarsområde

Barn- och utbildningsnämnden (BUN) ska fullgöra kommunens uppgifter inom förskoleverksamhet, skolbarnsomsorg, förskoleklass, grundskola, grundsärskola, gymnasieskola, gymnasiesärskola och elevhälsa.

Nämnden har det kommunala aktivitetsansvaret för ungdomar i åldrarna 16-19 år, som har valt att inte studera på gymnasiet eller avbrutit sina gymnasiestudier.

Nämnden ansvarar för att verksamheten bedrivs enligt föreskrifter som finns i lag eller förordning samt enligt de styrdokument som kommunfullmäktige och kommunstyrelsen beslutat, samt enligt bestämmelser i nämndens reglemente.

Antalet barn inom förskoleverksamheten uppgår till 2 400 och totalt inom fritidshem, förskoleklass samt grundskola finns 5 500 elever. På grundsärskolan uppgår elevantalet till 50. Inom gymnasieskolan finns 2 100 elever varav 40 procent kommer från annan kommun. Inom gymnasiesärskolan finns 80 elever varav 47 procent är från annan kommun. (Barn- och elevantalet avser kommunal verksamhet per 15 september).

Antalet tillsvidareanställda medarbetare inom sektor barn och utbildning uppgår till 1 600.

Barn- och utbildningsnämnden utövar tillsyn över verksamhet på fristående förskola, fristående skolbarnsomsorg samt fristående pedagogisk omsorg.

3 Uppföljning av mål, resultatmätningar och aktiviteter

Inledning

I detta avsnitt redovisas de mål, resultatmätningar och aktiviteter som nämnden beslutat om i sin verksamhetsplan. Varje mål har en egen underrubrik. De aktiviteter och resultatmätningar som inte tillhör ett specifikt nämndsmål redovisas direkt efter denna inledning.

Mål

Bedömningar av måluppfyllelse görs utifrån uppsatta målvärden. Målen sätts ofta för hela mandatperioden men kortare perioder kan också förekomma.

Färgkoder ger en snabb överblick.

Grön: Målet är uppfyllt/kommer att uppfyllas

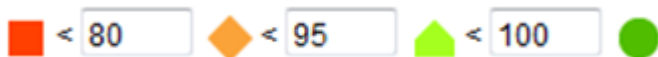
Gul: Målet är delvis uppfyllt/kommer delvis att uppfyllas

Röd: Målet är ej uppfyllt/kommer ej att uppfyllas

Resultatmätning

Även för resultatmätningar finns färgkoder. Koden visar senaste utfall i jämförelse med målvärdet för samma period. För att få en grön symbol krävs att 95 procent av målvärdet är uppfyllt. Röd symbol innebär att utfallet är 80 procent eller lägre av uppsatt målvärde. I de fall målvärde saknas görs en subjektiv bedömning. Pilen är en s.k. trendpil och jämför senaste utfall med det utfall som rapporterats vid ett tidigare tillfälle.

Färgkod resultatmätning:

Aktiviteter

Färgkoder för **aktiviteter** tolkas enligt följande;

Svart streck: Ej påbörjad

Grön: Pågående enligt plan

Ljusgrön: Pågående med mindre avvikelse

Gul: Väntläge (avvakta politiskt beslut, resurs etc.)

Röd: Större avvikelse (gäller både omfattning av arbetet, tid, budget)

Grön bock: Avslutad, genomförd enligt plan

Orange bock: Avslutad utan åtgärd

Röd bock: Avslutad, genomförd med större avvikelse

3.1 Övrigt

Mål:

3.2 Vi samarbetar med andra aktörer i samhället

 Kommer uppfyllas/Uppfyllt

Strategier för att nå målet

- *Vi har en bred internationell verksamhet
- *Utveckla barn och elevers förståelse för olika kulturer
- *Välutvecklad samverkan skola - arbetsliv
- *Ökad samverkan med sektor socialtjänst
- *Samverkan med fristående enheter inom samtliga skolformer

Analys

Inom sektor barn och utbildning finns ett antal samarbeten etablerade, som exempel kan nämnas:

- förskolans rutiner för samverkan med BVC och sektor socialtjänst
- samverkan med socialtjänsten, projekt Barn och ungas bästa, implementera arbetsformer för samverkan
- grundskolan har påbörjat arbetet med att införa Ung företagsamhets grundskolekoncept
- gymnasieskolans samarbete med Högskolan i Skövde kring gymnasiearbete och samverkan med arbetslivet inom programråden
- gymnasiesärskolans samverkan i SKÖSAM där bl. a Arbetsförmedlingen, Försäkringskassan, sektor vård och omsorg samt arbetsmarknadsavdelningen deltar
- samverkan med fristående förskolor, grundskolor och gymnasieskolor

- genom olika internationella projekt samverkar gymnasieskolan med ett antal skolor inom Europa. Projektet skola arbetsliv avslutades vid årsskiftet och ingår nu i ordinarie verksamhet.

Bedömning är att barn och utbildningsnämnden uppnår målet men att följande kan utvecklas ytterligare:

- stärka det internationella engagemanget på grundskolan
- samverkan mellan elevhälsan och regionen

Resultatmätning	Utfall	Målvärde	Periodicitet
  Andel elever på gymnasieskolan som arbetar eller studerar efter slutförd utbildning	90,9%	75 %	År

Aktiviteter	Startdatum	Slutdatum
<p> Pågående</p> <p>Nulägesbeskrivning samt plan för införande av ung företagsamhets grundskolekoncept</p> <p>Syfte/effekt Uppfylla syfte och intention i strategi VG2020 gällande entreprenörskap och andel nystartade företag i Skaraborg.</p> <p>Kommentar</p> <p>Fyra enheter, Värings skola, Rydskolan, Kåpplundaskolan och Heneskolan har inlett ett arbete med UF konceptet "Vårt samhälle". Dessa enheter har också möjlighet att delta vid UF-mässan i mars.</p>	2015-08-01	2016-06-30

Mål:

3.3 Maximal utveckling och stimulerande lärande för barn/elever inom samtliga skolformer samt att alla elever uppnår minst godkända betyg

 Kommer delvis uppfyllas/Delvis uppfyllt

Strategier för att nå målet

- *Utvecklat samarbete mellan samtliga skolformer (0-19 perspektiv)
- *Prioriterad kvalitetsuppföljning och utvecklade verktyg för att mäta verksamhetens effekt på barnens utveckling
- *Ha höga förväntningar i mötet med alla barn/elever och stimulera elever att nå högre kunskapsnivå än betyg E
- *Högpresterande elever har möjlighet att utveckla spetskompetenser
- *Tydliga strategier för en inkluderande och tillgänglig verksamhet
- *Agera förebyggande genom att ge barn/elever stöd tidigt och elever särskilt stöd efter behov
- *Förebyggande arbete så att inga kränkningar, diskrimineringar eller trakasserier förekommer
- *Utveckla barnens förmåga att uttrycka sina tankar och åsikter samt har väl utvecklade former för elevernas inflytande
- *Tidig och individanpassad stimulering av barns språkliga och matematiska utveckling
- *Alla elever uppnår god läsförmåga under sina två första skolår
- *Alla elever på yrkesprogrammen ges möjlighet att nå grundläggande högskolebehörighet
- *Entreprenöriellt lärande är en naturlig del av verksamheten
- *Ungdomar som omfattas av aktivitetsansvaret erbjuds vägledning och lämpliga individuella åtgärder

Analys

Förskolorna har ett gott bemötande och tar hänsyn till barnens förutsättningar.

Det genomsnittliga meritvärdet i åk 9 har ökat jämfört med tidigare år och fler elever är behöriga till ett nationellt program på gymnasiet. Andelen elever som kan läsa i åk 2 uppnår inte nämndens målvärde. Grundskolorna uppvisar en mycket god resultatutveckling men det finns skillnader mellan skolor.

Även på gymnasiet har resultaten ökat jämfört med tidigare år.

Elevhälsan har påbörjat översynen av organisationen för att kunna ge ett professionellt och likvärdigt stöd till alla barn och elever inom sektorns 0-19-årsperspektiv.

Bedömningen är att målet delvis uppnåtts och att följande utvecklingsinsatser bör genomföras:

- skapa förutsättningar för ökad likvärdighet mellan förskolor/skolor
- utveckla förmågan hos chefer och lärare att analysera sin verksamhet/undervisning och vidta riktade åtgärder
- utvecklad förmåga på förskolan att följa, dokumentera och analysera det enskilda barnet förändrade kunnande
- utveckla undervisningen så att alla elever ges den ledning och stimulans som de behöver för ökad måluppfyllelse
- ökad ledning och styrning i kvalitetsarbetet på fritidshemmen
- insatser för ökad trygghet och studiero

Resultatmätning	Utfall	Målvärde	Periodicitet
— Kvalitetssäkrade rutiner för övergångar inom 0-19 årsperspektivet	I stora drag	Helt uppfyllt	År
— Systematiskt kvalitetsarbete i förskolan	Delvis	Helt uppfyllt	År
— Hänsyn till varje barns förutsättningar och behov i förskolan	I stora drag	Helt uppfyllt	År
— Andel förskollärare på förskolan		75 %	År
— Systematiskt kvalitetsarbete i skolan	Delvis	Helt uppfyllt	År
— Fritidshemmen skapar en miljö som präglas av läroplanens mål för normer och värden	Delvis	Helt uppfyllt	År
— Andel elever på grundskolan som har en frånvaro som riskerar inverka på elevens måluppfyllelse	2,3%	0 %	År
— Andel elever som kan läsa i årskurs två	79 %	95 %	År
 Genomsnittligt meritvärde åk 9	228,1	215	År

Resultatmätning	Utfall	Målvärde	Periodicitet
 Andel elever som nått minst E i alla ämnen - slutbetyg åk 9	83,2%	80 %	År
 Andel elever i åk 9 som är behöriga till ett nationellt program	89,8%	90 %	År
 Andel grundskolor som har positiv avvikelse på meritvärdet jämfört med Salsa-modellen	50%	50 %	År
 Total andel medarbetare med pedagogisk högskoleexamen i grundskolan	93,5%	95 %	År
 Andel gymnasieelever som fullföljer utbildningen inom tre år, folkbokförda	76%	80 %	År
 Andel folkbokförda elever som byter från introduktionsprogrammen till ett nationellt program		40 %	År
 Genomsnittlig betygspoäng för elever på gymnasiet folkbokförda i Skövde	14,1	14	År
 Andel elever, folkbokförda i Skövde, med examensbevis från gymnasiet	76%	90 %	År
 Andel inskrivna ungdomar inom Aktivitetsansvaret, exklusive IM, som inte är i sysselsättning	47%	15 %	År
 Totalt antal medarbetare med pedagogisk högskoleexamen i gymnasieskolan	82,4%	85 %	År

Aktiviteter		Startdatum	Slutdatum
Identifiera framgångsfaktorer för 0-19 perspektivet.	 Avslutad enligt plan	2015-01-01	2015-06-30

Aktiviteter	Startdatum	Slutdatum
<p>Syfte/effekt Att planera utvecklingsområden för att uppnå en likvärdig och sammanhållen utbildning så att alla elever erhåller examensbevis.</p>		
<p>Kommentar</p>		
<p>Workshop har genomförts och framgångsfaktorer är identifierade.</p>		
<p>Utreda möjligheten att utvidga elevhälsans uppdrag till att även omfatta förskolan</p>	<p>✓ Avslutad enligt plan</p>	<p>2015-01-01 2015-12-31</p>
<p>Syfte/effekt Ge beslutsunderlag för arbete med och organisation av tidiga insatser i förskolan.</p>		
<p>Kommentar</p>		
<p>Från och med 1 mars 2016 kommer det finns två specialpedagoger för förskolan. Under 2016 planeras även att en talpedagog ska arbetsledas mot förskolan, framförallt för de barn som är i behov av alternativ kommunikation. Övriga tre talpedagogerna ska vara ett stöd till specialpedagogerna inom förskolan, vad gäller tal och språkutveckling. Ev. kommer ett språkotek utvecklas. Syftet är att tidigare än idag kartlägga och möta barn med tal och språksvårigheter, inför förskoleklass och åk 1. Barnhälsan har kommit igång och under 2016 kommer rutiner för arbetssätt att tas fram. I det arbetet är förskolecheferna centrala. Samverkan med BVC är initierat och en första träff med BVC psykologer och chefer är planerad.</p>		
<p>Långsiktig plan för likvärdig tillgång till digitala verktyg</p>	<p>✓ Avslutad med mindre avvikelser</p>	<p>2015-01-01 2015-12-30</p>
<p>Syfte/effekt Likvärdig tillgång till digitala verktyg inom hela sektorn.</p>		
<p>Kommentar</p>		
<p>Ett underlag med förutsättningarna för utbyggnad av hårdvara (datorer, I-pads osv) är framtagen. IT-avdelningen ska komplettera underlaget med kostnader för internleasing av hårdvara då det är en viktig parameter för att genomföra utbyggnaden - intern eller extern. Sektorns ledningsgrupp har beslutat att utgångspunkten för den långsiktiga planen för likvärdig tillgång till digitala verktyg ska vara hur de digitala verktygen ska bidra till ökad måluppfyllelse. En avstämning gentemot det arbete som Skolverket, enligt regeringsbeslut, nu gör i sitt "Uppdrag att föreslå nationella IT-strategier för skolväsendet" ska ske innan planen färdigställs. Arbetet med planen kommer att fortsätta under första halvåret 2016.</p>		
<p>Ta fram ett lokalplaneringsprogram för sektor barn och utbildning</p>	<p>✓ Avslutad med mindre avvikelser</p>	<p>2015-01-01 2015-09-30</p>
<p>Syfte/effekt Ge förutsättningar för en långsiktig och kvalitativ lokalförsörjning samt ge beslutsunderlag för framtida lokalinvesteringar.</p>		
<p>Kommentar</p>		
<p>Lokalförsörjningsplan är framtagen. Dock har ett antal strategiska frågor kopplade till lokalförsörjning lyfts till kommunstyrelsenivå varför osäkerhet råder gällande lokalförsörjningsplans giltighet</p>		

4 Uppföljning av ekonomi

4.1 Ekonomisk utveckling

Resultat

(tkr)	Budget 2015	Bokslut 2015	Avvikelse	Helårsprognos 2015-08-31	Utfall 2014
Intäkter	-1 201 174	-1 221 649	20 475	-1 202 194	
<i>Budgetanslag Kommunbidrag</i>	-1 011 646	-1 011 646	0	-1 011 646	
<i>Taxor och avgifter</i>	-36 881	-36 395	-486	-36 881	
<i>Försäljning av verksamhet</i>	-111 961	-119 157	7 196	-112 981	
<i>Bidrag</i>	-31 311	-43 872	12 561	-31 311	
<i>Övriga intäkter</i>	-9 375	-10 579	1 204	-9 375	
Kostnader	1 201 174	1 226 654	-25 480	1 206 230	
<i>Personalkostnader</i>	748 592	752 097	-3 505	752 022	
<i>Lämnade bidrag</i>	1 335	1 542	-207	1 580	
<i>Köp av huvudverksamhet</i>	104 167	107 578	-3 411	107 341	
<i>Lokalhyror och markhyror</i>	154 890	156 530	-1 640	154 590	
<i>Kapitalkostnader</i>	10 338	10 391	-53	10 533	
<i>Övriga kostnader</i>	181 852	198 516	-16 664	180 164	
RESULTAT	0	5 005	-5 005	4 036	

Kommentarer till resultatet

Utfall 31/12 jämfört med budget

Avvikelsen på intäktssidan avser främst statliga bidrag som varit högre än budgeterat. De statliga bidragen avser bidrag från skolverket för karriärtjänster, lärarlyftet och matematiklyftet, schablonbidrag från migrationsverket samt bidrag från migrationsrådet. Nämnden fick också under 2015 1,5 mnkr av det extra bidrag som kommunen fått av migrationsverket p.g.a. flyktingsituationen. Bidraget täckte extra kostnader som nämnden haft för tilläggsbelopp för nyanlända på grundskolan och volymökningen på språkinstruktionen. Avvikelsen vad gäller försäljning avser intäkter för busskort för gymnasieelever från andra kommuner. Denna intäkt har en motsvarande kostnad för busskort under posten övriga kostnader.

När det gäller avvikelser på kostnadssidan är det personalkostnader, köp av huvudverksamhet och övriga kostnader som blivit högre än budgeterat. De ökade personalkostnaderna är direkt kopplade till ökade statsbidrag som nämns ovan. Den ökade kostnaden för köp av huvudverksamhet avser främst grundskola förskola då en fristående grundskola och en enskild förskola startat under året. Den ökade volymen av barn och elever som valt enskilda huvudmän var inte budgeterad. I posten övriga kostnader ingår förutom 5 mnkr för busskort till gymnasieelever från andra kommuner (se ovan), ökade kostnader för taxiresor för elever med modersmålsundervisning och ökade tolkkostnader. Här finns även kostnaden för etablering av paviljonger på Billingskolan och i Trädgårdsstaden som blev ca 2,5 mnkr högre än beräknat.

Utfall 31/12 jämfört med prognos Tertial 2

Jämfört med prognos T2 är det främst försäljning av verksamhet och bidrag som avviker på intäktssidan. Försäljning av verksamhet avser som tidigare nämnts intäkter för busskort för gymnasieelever från andra kommuner och bidrag avser tidigare nämnda statsbidrag. Här har vi i prognosen beräknat huvuddelen av dessa poster som nettoavvikelse noll då intäkter och kostnader tar ut varandra. På kostnadssidan är det främst övriga kostnader som avviker. Här ingår förutom effekten av ovan nämnda ökade kostnader för paviljonger som inte var kända vid prognos T2.

Utfall investeringar

(tkr)	Helårsprognos 2015-08-31	Budget 2015	Utfall 2015	Avvikelse mellan budget och utfall
Lokaler				
Infrastruktur				
Inventarier	22 278	26 178	13 495	12 683
Affärsverken				
Fastighetsförvärv				
Exploatering (endast EI & VA)				
Summa investeringar	22 278	26 178	13 495	12 683

Av budgeterade investeringsmedel för 2015 har 13,5 mnkr använts under året. Av de kvarvarande 12,7 mnkr har nämnde begärt att få ombudgetera 7,8 mnkr till 2016. Ombudgeteringen avser framflyttade projekt (Bissgårdens förskola, inventarier till Musikskolans gamla lokaler), pågående projekt som inte avslutats (Gymnasiesärskolan) samt beställningar och planerade inventarieinköp för 2015 som blivit försenade.

Investeringsmedel som inte använts under 2015 och inte ombudgeterats till 2016 avser:

- 1,4 mnkr som i budgetskedet skulle överförts till kommunstyrelsen för inventariemedel till

vuxenutbildningen.

- 1,4 mnkr som avser inventarier till en förskola som flyttats till 2016
- 0,5 mnkr som avser inventarier till gymnasiesärskolan som blev lägre än beräknat
- 1,6 mnkr som är outnyttjade och inte in-tecknade i planerade inköp eller projekt

4.2 Resultat per verksamhet

Intäkter

Intäkterna för året har, jämfört med budget, små avvikelser på samtliga poster. Avvikelse mot prognos T2 är 1,1 mnkr lägre intäkter än prognostiserat. Här är det framförallt de interkommunala intäkterna som avviker. För gymnasiet del är det ca 1 mnkr högre intäkter än prognos och för gymnasiesärskolan 1,7 mnkr lägre intäkter. Övriga intäktsposter har små avvikelser.

Kostnader

Barn- och utbildningschef och stabens utfall visar på 4,2 mnkr högre kostnader än budgeterat. Avvikelsen avser personalkostnader för den nya ledningsorganisationen, kostnader för rekrytering av ny grundskolechef, ökade kostnader för systemstöd och licenser samt ökade lokalkostnader och kapitalkostnader. Här ingår även ca 2,5 mnkr högre kostnader än beräknat för etablering av paviljonger på Billingskolan och i Trädgårdsstaden. Jämfört med prognos är kostnaderna 1,8 mnkr högre än prognostiserat. Avvikelsen avser främst den ökade kostnaden för etablering av paviljonger som inte var känd vid prognos T2.

Elevhälsan för grund- och grundsärskola har under året haft högre kostnader för inköp av psykologutredningar än budgeterat. Behovet har varit stort under en längre tid och ordinarie personal hinner inte med att göra utredningar i den omfattning som det finns behov av. Den ökade kostnaden har dock balanseras med att tjänsten som enhetschef för psykosociala funktioner tillsattes först vid halvårsskiftet. Utfallet stämmer väl överens med prognos.

När det gäller utfallet för **anslagsfinansierade grupper** är det främst grundsärskolan som har haft lägre kostnader än budgeterat (1,4 mnkr). Antalet elever minskar från 63 på våren till 46 elever under höstterminen. I budgeten för anslagsfinansierade grupper ingår dagbarnvårdare och även där minskade verksamheten under hösten och kostnaden blev 0,5 mnkr lägre än budgeterat. Kostnaderna för övriga anslagsfinansierade grupper blev något högre än budgeterat. Utfallet blev något lägre, främst för grundsärskolan, jämfört med prognos.

Förskolans nettokostnad blev 5,1 mnkr lägre än budgeterat. Detta beror på att det varit färre barn än planerat på de kommunala enheterna vilket resulterat i en lägre driftpeng än budgeterat. Även extra medel för barn med speciella behov har varit lägre än budgeterat mot förskolan till fördel för grundskolan. Enheternas resultat visar på en budget i balans. Jämfört med prognos är det främst extra medel för barn med speciella behov som avviker då justeringen av årets medel inte var klar vid prognostillfället.

Nettokostnaden för grundskolan blev 0,9 mnkr högre än budgeterat. Medel för elever med särskilda behov har blivit högre än budgeterat (se kommentar under förskolans nettokostnader). Tilläggsbelopp för nyanlända som betalas ut till enheterna blev 1 mnkr högre än budgeterat men denna kostnadsökning finansierades med extra medel som kommunen fick från Migrationsverket under hösten. Interna hyreskostnader blev ca 1,2 mnkr lägre än budgeterat vilket bl.a. beror på lägre hyra än beräknat för Stöpenskolan. Enheternas resultat visar på ett underskott om ca 1,1 mnkr vilket är 0,9 mnkr lägre än det underskott som prognostiserades i T2.

Gymnasiesärskolans utfall visar på ett överskott om ca 0,4 mnkr. Överskottet avser personalkostnader på de individuella programmen samt lägre kapitalkostnader då avsatta investeringsmedel för inventarier till verksamhetens nybyggda lokaler inte nyttjas fullt ut. Prognosen i T2 stämmer väl med utfallet.

Nettokostnaden för gymnasieskolan blev 1,9 mnkr högre än budgeterat. Av underskottet avser 0,5 mnkr omställningskostnader på grund av kravet på lärarlegitimation som trädde i kraft från 1 juli 2015. Enheternas utfall visar ett underskott på 1,6 mnkr vilket balanseras något av lägre kostnader för utbetalat elevbidrag till enheterna än budgeterat. Antalet elever på språkinstruktionen ökade kraftigt under hösten och var vid årets slut 149 stycken. De ökade volymerna på språkinstruktionen har finansierats med hjälp av schablonbidrag från migrationsverket, migrationsrådet och extra medel från migrationsverket. Avvikelse jämfört med prognos avser extra medel från migrationsverket som inte räknats med i prognosen

Bidrag till friskolor blev högre än beräknat för förskola, grundskola och gymnasium. Under våren 2015 startade förskolan Ur och skur och hösten 2015 startade Raoul Wallenberg en friskola för förskoleklass till årskurs 6. Den ökade volymen av barn elever som väljer en enskild huvudman var inte budgeterad. För

gymnasiets del är det inte fler elever som valt en fristående skola utan det är kostnaden per elev som ökat.

Tkr	Rev. budget	Prognos 2	Utfall I 2015 -12-31	Diff utfall-prg
Kommunbidrag	-1 011 646	-1 011 646	-1 011 646	0
Statsbidrag för maxtaxa och kvalitetshöjande åtgärder	-18 045	-18 045	-18 045	0
Barnomsorgsavgifter för förskolan	-22 058	-22 058	-21 786	272
Barnomsorgsavgifter för fritidshem	-14 549	-14 549	-14 636	-87
Barnomsorgsavgifter för familjedaghem	-104	-104	-95	9
Interkommunala intäkter förskola	-1 000	-900	-993	7
Interkommunala intäkter grund- och grundsärskola	-5 650	-6 700	-6 361	-711
Interkommunala intäkter gymnasieskola	-90 500	-89 000	-90 011	489
Interkommunala intäkter gymnasiesärskola	-12 500	-14 000	-12 315	185
Summa intäkter	-1 176 052	-1 177 002	-1 175 888	164
Nämnd	1 195	1 355	1 232	37
Barn- och utbildningschef	6 865	8 088	8 568	1 703
Barn- och utbildningsstab	22 245	23 362	24 692	2 447
Aktivitetsansvaret	540	554	527	-13
Studie- och yrkesvägledarsh samt projekt skola arb.liv	6 763	6 643	6 138	-625
Elevhälsa Grundskola - Grundsärskola	17 330	17 3	17 3	-8

Tkr	Rev. budget	Prognos 2	Utfall I 2015 -12-31	Diff utfall-prg
		30	22	
Avdelningschef grundskola och avdelningschef förskola	29 435	29 787	28 635	-800
Anslagsfinansierade grupper	25 269	24 294	23 895	-1 374
Förskolan nettokostnad enheter	260 077	259 436	255 014	-5 063
Grundskola och fritidshem nettokostnad enheter	476 808	476 222	477 700	892
Gymnasiesärskolan nettokostnad enheter	29 920	29 250	29 555	-365
Gymnasieskolan nettokostnad enheter	196 022	197 400	197 897	1 875
Vårdnadsbidrag	840	1 085	1 148	308
Kostnader busskort gymnasiet	4 332	4 332	4 208	-124
Förskolan interkommunala kostnader/bidrag enskilda förskolor	32 614	34 600	32 433	-181
Grund- och grundsärskolans interkommunala kostnader/bidrag friskolor	12 146	14 300	17 156	5 010
Gymnasieskolan interkommunala kostnader/bidrag friskolor	52 100	52 000	53 506	1 406
Gymnasiesärskolans interkommunala kostnader inkl. inackordering	1 550	1 000	1 267	-283
Summa kostnader	1 176 052	1 181 038	1 180 893	4 841
Resultat	0	4 036	5 005	
Demografikompensation		-4 846	-4 846	

Tkr	Rev. budget	Prognosis 2	Utfall 2015-12-31	Diff utfall-prg
Resultat efter demografikompensation	0	-810	159	

5 Uppföljning av intern kontrollplan

5.1 Sammanfattning av arbetet med intern kontroll

Sammanfattning av arbetet med intern kontroll

I nämndens interna kontrollplan för 2015 fanns fyra kontroller som skulle genomföras under året. Samtliga kontroller är genomförda och rapporterade till nämnd. Kontrollmoment och resultat med rekommendationer finns sammanställt i tabellen nedan.

Avvikelse som kräver åtgärder i form av löpande kontroller kommer att dokumenteras och fortsatt hanteras i styrmodell för intern kontroll i Stratsys. Resultatet och rekommendationen av kontrollen *tillgång till studiehandledning på modersmål* kommer att ingå i det uppdrag som sektorns integrationssamordnare arbetar med under 2016. Integrationssamordnarens uppdrag är att kartlägga, utveckla och effektivisera insatserna kring nyanlända barn och ungdomar.

5.2 Genomförda kontroller

Kontrollområde	Kontrollmoment	Resultat av kontroll
Åtgärdsprogram	Att upprättade åtgärdsprogram föregåtts av en utredning samt om utvärdering genomförts eller planerats enligt fastlagd rutin.	Det finns enheter som inte diarieför åtgärdsprogram i Public 360. Det saknas även diarieförda uppföljningar och utvärderingar på flera enheter. Rekommendationen är att införa en rutin med en inbyggd löpande kontroll som säkerställer att samtliga enheter diarieför åtgärdsprogram, uppföljningar och utvärderingar.
Kompetensförsörjning och tjänstefördelning	Att alla lärare på grund- och gymnasieskolan, som omfattas av krav på legitimation, är legitimerade och undervisar i de ämnen, i den årskurs samt i den skolform för vilken läraren har sin legitimation.	Stickprov visar att av 45 kontrollerade lärare på grundskolan undervisar 5 st (11 %) mindre än 50 % i ämnen de är legitimerade i. Rekommendationen är att en närmare översyn behöver göras kring vilka ämnen man undervisar i utan legitimation och hur rekryteringssituationen ser ut för dessa ämnen.
Introduktion av nyanlända	Att en pedagogisk kartläggning genomförs med alla nyanlända elever på introduktionsprogrammets språkintrödningsprogram.	En pedagogiska kartläggning genomförs med samtliga nyanlända elever. Kartläggningen ligger till grund för vidare placering.
Undervisning	Att elever med annat modersmål har tillgång till studiehandledning på modersmål.	Vid mättillfället hade 48 % av eleverna på grundskolan och 20 % på gymnasieskolan inte tillgång till studiehandledning på modersmål trots att de bedömts behöva det. Rekommendationen är att säkerställa att rektorer och lärare får stöd i sitt uppdrag att organisera och praktiskt arbeta med studiehandledning. Detta bör ingå i integrationssamordnarens uppdrag. Utreda hur elevsystemet Procapita kan användas effektivare så att uppgifter om elever med annat modersmål blir tillförlitliga.

Kontrollområde	Kontrollmoment	Resultat av kontroll

6 Framtida utveckling

Driftsbehov

Sektor	Ramförändring exkl. investeringar	Prioritering	L/V/H	2017	2018	2019
SB U	Mottagningsenhet nyanlända	1	L/V	4500		
SB U	Förstelärare i förskola & fritidshem	2	L	500	500	
SB U	Kommundoktorand	3	L	1500	500	500
SB U	Höjda lärarlöner	1				
SB U	Paviljonglösningar	1	V	1250	3020	-2530
Totalt:				7750	4020	-2030

Beloppen är angivna i tkr.

Mottagningsenhet för nyanlända

Från och med den 1 januari 2016 är bedömningen av en nyanländ elevs kunskaper reglerad i skollagen och obligatorisk att genomföra för grundskolan. Den nya skollagen kräver tillgång till flerspråkiga lärare/studiehandledare/yrkestolkar, SVA-lärare, matematisk ämneslärare, ämneslärare och specialpedagoger. En central mottagningsenhet säkerställer rättssäkerheten och likvärdighet genom en samlad kompetens som frekvent arbetar med barn med en migrationsprocess bakom sig och där de bäst lämpade pedagogerna får arbeta med den obligatoriska kartläggningen. Detta blir en kanal in som bidrar till att samtliga barn får samma möjligheter och förutsättningar för att förbereda sig inför skola i Sverige.

Upprättande utav mottagningsenhet kräver med dagens prognos sju (7) nya tjänster. Angivet belopp avser sju heltidstjänster samt lokalkostnader. Mottagningsenheten kan ev. delfinansieras med medel från migrationsverket och omdisponering av befintliga tjänster.

Karriärtjänster i förskola och fritidshem

Sektorn har i nuläget stora svårigheter att rekrytera behöriga förskollärare och fritidspedagoger. I takt med att Skövde växer ökar även behovet av förskole- och fritidsplatser. Genom att ge möjlighet till karriärtjänster i förskolan och på fritidshem kan Skövde kommun öka attraktiviteten som arbetsgivare och förhoppningsvis attrahera fler utbildade förskollärare och fritidspedagoger till kommunen. Karriärtjänster skapar också en möjlighet att göra en intern karriär inom Skövde kommun samt att erfarna och särskilt duktiga förskollärare/fritidspedagoger kan motiveras att stanna kvar i yrket. Idag finns det statliga medel avsatta för karriärtjänster i grundskolan, gymnasieskolan och vuxenutbildningen men det finns ingen motsvarande satsning på förskola och fritidshem. Att inrätta karriärtjänster även i förskolan och på fritidshem skulle främja likvärdigheten mellan skolformerna. Syftet är att en förste förskollärare/fritidspedagog ska utveckla förskolornas och fritidshemmens pedagogik, ta ett större ansvar för måluppfyllelsen samt bidra till kollegialt lärande. Erfarna och särskilt duktiga förskollärare/fritidspedagoger kan även motiveras att stanna kvar i yrket om karriärvägarna blir fler.

Önskvärt läge är att 2017 inrätta fem karriärtjänster och ytterligare fem år 2018. Villkoren ska vara samma

som för den statligt finansierade satsningen, dvs ett lönetillägg på 5 000 kr/månad.

Kommundoktorander

Vid en framtidsspaning gällande skolutveckling kan konstateras att nya vägar för att öka kvalitén i skolverksamheten ständigt måste utvecklas. Detta gäller även kommunens attraktivitet som arbetsgivare för lärare.

Den rådande skollagen ställer krav på att all skolverksamhet ska vila på *vetenskaplig grund* och *beprövad erfarenhet*. Det innebär att undervisningen ska vara forskningsbaserad. För att leva upp till dessa högt ställda krav är det viktigt att forskning inte upplevs vara långt bort från den dagliga verksamheten i skolan. Lärarnas mottagarkompetens för nya forskningsresultat kring undervisning behöver utvecklas för att öka elevernas målpuppfyllelse.

Målsättningen med kommundoktorander är att det ska bedrivas mer forskning i våra skolverksamheter utifrån verksamheternas specifika behov. Syftet är att utifrån forskningsresultaten, och stöd från högskolor och universitet, stimulera det kollegiala lärandet och öka mottagarkompetensen hos övriga lärare. Viktigt är också att Skövde kommun är en attraktiv arbetsgivare som erbjuder ett antal karriärvägar/möjligheter.

Organisation

Utgångspunkten är att tio halvtids doktorandtjänster inrättas. Utifrån en genomlysning av verksamheterna där områden som ska beforskas identifierats, tillsätts kommundoktoranderna och avsikten är att de ska disputeras. Tjänsterna ska fördelas från förskola till gymnasiet. Själva forskningstesen bestäms av forskaren själv. Tjänsterna tillsätts av förvaltningschef, avdelningschef och högskolan.

Finansiering

Med fokus på tidiga insatser föreslås följande upplägg:

2017 inrättas sex stycken tjänster på vardera 50% fördelade, två stycken på förskola, två stycken på lågstadiet och två stycken på mellanstadiet

2018 inrättas ytterligare två stycken tjänster på högstadiet.

2019 inrättas ytterligare två stycken tjänster på gymnasiet.

Höjda lönenivåer för lärare

Vision Skövde 2025 är en vision för hur tillväxt ska skapas. Skövde är en av få kommuner i Skaraborg som växer. Det är viktigt för Skövde, och för Skaraborg, att Skövde fortsätter att utvecklas på ett positivt sätt. Enligt visionen ska Skövde-regionen år 2025 vara "känd i landet som en välkomnande och växande region där människor möts, verkar och mår bra". Vi ska arbeta för att det byggs upp erkända spetskompetenser som lockar nyetableringar till Skövde-regionen. Våra skolor ska utvecklas mot nationell toppklass! Vi ska arbeta för utbildningsmöjligheter som svarar upp mot kraven från kunskapsintensiva företag och organisationer, för att skapa förutsättningar för ett varierat och blomstrande näringsliv.

Rekryteringsbehoven av lärare till förskola, grund- och gymnasieskola i Sverige är stora framöver. I dagsläget råder i Skaraborg, och i övriga riket, stor konkurrens om de legitimerade lärare som finns på marknaden. Lönen har blivit det i särklass viktigaste medlet för att locka lärare till anställning. För att Skövde kommun ska vara en attraktiv arbetsgivare som attraherar lärare och för att säkra den framtida kompetensförsörjningen krävs en rad åtgärder. Den viktigaste är löneutvecklingen. Sett utifrån de senaste årens löneutveckling i jämförelse med jämförbara kommuner har Skövde kommun tappat från att ha legat på medel till lågt och mycket lågt. De insatser som krävs för att åtgärda detta kan inte finansieras av sektor barn och utbildning inom ramen för ordinarie budget. Exakt hur mycket medel som behöver tillföras beror på vilken lönenivå man väljer att lägga sig på. Det är för Skövdes del av avgörande betydelse att denna satsning kommer till stånd då vi just nu tappar för mycket i förhållande till övriga kommuner.

Tillfälliga paviljonglösningar

När det gäller grundskolorna bedöms det finnas ett fortsatt behov av paviljonger för att förstärka befintlig kapacitet, främst fram till ibruktage av Trädgårdsstaden skola och utbyggnad av Billingskolan år 2018. Ersättningspaviljonger för Skogens förskola i samband med brand planeras användas för del av detta behov. Det föreligger en stor osäkerhetsfaktor avseende friskolornas etablering kopplat till kommunens behov, främst gäller detta för årkurs 7-9 där ingen verksamhet för friskola ännu är startats. Vidare finns en stor osäkerhet avseende fortsatt ökning av elever till följd av asylkommande familjer och ensamkommande barn. Här kan behov uppstå med relativt kort framförhållning. Totalt sett är svårt att förutse behovet av tillkommande paviljonger, även om ambitionen är att av kostnadsskäl minimera dessa lösningar.

I kostnadsberäkningen för paviljonger under perioden har kostnader för etablering och avetablering lagts ut på tre år och hanterats som en hyreskostnad. Om etablering och avetablering ska ses som engångskostnader är kostnadsbildningen en annan för perioden. Beloppen för respektive år utgår ifrån befintligt

ramtillskott för paviljonger som för 2016 är 3,8 mnkr.

Investeringsbehov

Investeringsbehov 2017-2019	Total projektbudget	2017	2018	2019
Reinvestering:				
Gymnasium inventarier		1 500	1 500	1 500
Grundskola/förskola inventarier		5 000	5 000	5 000
Reinvestering (maskiner m.m.):				
Gymnasium		1 500	1 500	1 500
Grundskola/försko		2 000	2 000	2 000
Inventarier lokalinvesteringar:				
Aspö förskola		2 000		
Utbyggnad Billingskolan			6 000	
Trädgårdsstadens skola/förskola			10 000	
Central förskola /förtätning befintliga förskolor			1 300	
Kavelbro sammanbyggnad av hus 1 & hus 3			1 500	
Mossagårdens förskola				2 000
		12 000	28 800	12 000